

Johtokunnan puheenjohtaja Pentti Hakkarainen
 Finanssivalvonta

FINANSSIALAN KESKUSLIITON NÄKEMYS MAKROVAKAUSTILANTEESTA

Finanssialan Keskusliitto (FK) kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä ajankohtaisesta makrovakaustilanteesta ja makrovakaussäätötoimenpiteiden käyttötarpeesta. FK toteaa näkemyksensä seuraavaa.

1 FK:n näkemys Suomen makrovakaustilanteesta

Finanssivalvonnan johtokunta päätti 28.9. pitämässään kokouksessa, ettei se aseta kotimaisille luottolaitoksille muuttuvaa lisäpääomavaatimusta eikä ota käyttöön muitakaan makrovakaussäätötoimenpiteitä. Päätöksen perusteluissa todettiin, että luottosuhdanne on Suomessa edelleen vaimea ja talouden kehitys heikkoa.

FK katsoo, että syyskuun lopun jälkeen saadut tiedot Suomen makrovakaustilanteesta eivät anna aihetta muuttaa tilannearviota. Siten FK ei näe tarvetta muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamiselle tai muunlaiselle makrovakaussäätötoimenpiteiden kiristämiseksi.

2 Näkemyksen perustelut

Luottokannan ja BKT:n suhteen trendipoikkeaman kehitys

Finanssivalvonnan johtokunnan 28.9. tekemä päätös perustui Tilastokeskuksen rahoitustilinpidon tietoihin, jotka ulottuivat vuoden 2015 ensimmäiselle neljännekselle. Niiden mukaan Suomen yksityisen sektorin luottokanta oli tuolloin yhteensä noin 364 mrd. euroa, ja luottokannan koko suhteessa BKT:hen oli hieman yli 177 %. Suhdeluvun poikkeama pitkän aikavälin trendistä arvioitiin 3,45 prosenttiyksiköksi, ja sen perusteella laskettu lakisääteinen ohjearvo muuttuvalla lisäpääomavaatimuksella oli 0,5 %. Koska täydentävät riskimittarit eivät kokonaisuudessaan viitanneet sellaiseen rahoitusjärjestelmän haavoittuvuuden kasvuun, joka edellyttäisi muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamista, johtokunta päätti olla asettamatta sitä.

Tilastokeskus on sittemmin julkistanut vuoden 2015 toisen neljänneksen rahoitustilinpidon tiedot. Uusien tietojen mukaan yksityisen sektorin luottokanta oli kesäkuun 2015 lopussa reilut 377 mrd. euroa eli 183,5 % BKT:stä. Tilaston perusteella velkaantuneisuus oli kasvanut kevään ja alkukesän aikana noin 6 mrd. eurolla ja vuoden 2014 lopusta peräti lähes 17 mrd. eurolla. Pääsyyinä oli yritysten (ilman asuntoyhteisöjä) lainamuotoisen velan tuntuva lisäys: se kasvoi tilaston mukaan alkuvuoden aikana 13,5 mrd. eurolla. Todennäköisesti kyse on suurelta osin yritysten välisten velkojen kasvusta. Sen syistä ja taustoista ei ole tietoa, vaan ne jäävät arvailujen varaan.

Rahoitustilinpidon historiatietoja muutettiin – jälleen kerran – huomattavasti uuden tilastojulkistuksen myötä. Yksityisen sektorin luottokantaa kuvaavia tietoja korjattiin ylöspäin jopa yli 7 mrd. eurolla. Pääsyyinä on yritysten lainamuotoinen velka, jonka määrää on

nostettu enimmillään 9 mrd. eurolla. Kaikesta päätellen kyse on yritysten välisten velkojen kasvusta. Kyseiset velkaerät siis paitsi selittävät pääosin yksityisen sektorin velan tilastoidun kasvun viime aikoina, myös aiheuttavat tilastoon suuria jälkikäteiskorjauksia.

Nykymuodossaan makrovakauspäätösten pohjana oleva ensisijainen riskimittari, yksityisen sektorin luottokannan BKT-suhteen trendipoikkeama, on hyvin epäluotettava perusta makrovakaupolitiikan harjoittamiselle. Ei ole lainkaan selvää, mistä tilaston osoittama yritysluottokannan tuntuva kasvu alkuvuonna 2015 on peräisin. Tämän vuoksi ensisijaisen riskimittarin perusteella ei voi vetää johtopäätöksiä ajankohtaisesta makrovakaustilanteesta, eikä sen nojalla pitäisi tehdä päätöksiä muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisesta. FK haluaa toistaa aiemmin esille tuomansa näkemyksen, että luottokantamuuttujasta tulisi poistaa yritysten välisiä velkoja koskevat erät (tai ne pitäisi vähintäänkin konsolidoida).

Muiden riski-indikaattoreiden kehitys

Suomen Pankin rahalaitostilastojen mukaan Suomen rahalaitosten luotonanto yrityksille ja kotitalouksille oli maltillista vuoden 2015 kahdella ensimmäisellä neljänneksellä, eikä tilanne muuttunut loppukesän ja alkusyksyn aikana. Euromääräisen yritysainakannan vuosikasvu (ml. asuntoyhteisöt) on vaihdellut 7 prosentin molemmin puolin, ja kotitalouslainakanta (ml. kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt) on kasvanut runsaan 2 prosentin vauhtia.¹ Kokonaisuudessaan rahalaitosten euromääräinen luotonanto yksityiselle sektorille on kasvanut 3½-4 prosentin vauhtia. FK:n mielestä tilastot osoittavat, että luotonannon kasvu on maltillista, eikä Suomessa ole merkkejä luotonannon tai velkarahoituksen käytön liiallisesta kasvusta.

Myös muut riski-indikaattorit viittaavat siihen, että makrovakausriskit ovat Suomessa hallinnassa. Asuntomarkkinoilla hintakehitys on ollut kokonaisuudessaan vaimeaa jo pidemmän aikaa. Vaikka uusien asuntolainojen nostot ovat hieman piristyneet viime vuoden lopun jälkeen, niiden reaalin määrä on 12 kuukauden liukuvalla summalla tarkasteltuna yhä alhainen, lähellä 10 viime vuoden alinta tasoaan.

Suomen pankkisektorin tila on hyvin vakaa ja sen stressinsietokyky hyvä. Tämä osaltaan pienentää makrovakausriskejä. Kokonaisvakavaraisuutta kuvaava suhdeluku oli vuoden 2015 toisen neljänneksen lopussa peräti 19 %. Pankkien omat pääomat ovat siten riittävät turvaamaan luotonannon jatkuvuuden, vaikka Suomen talouden heikko tilanne jatkuisi edelleen.

Kunnioitavasti

FINANSSIALAN KESKUSLIITTO

Piia-Noora Kauppi
 toimitusjohtaja

¹ Koko yritysainakannan kasvu on ollut hitaampaa kuin euromääräisen kannan kasvu, koska luottolaitosten valuuttamääräinen luotonanto yrityksille on pysynyt suunnilleen ennallaan.